

Komunitní bydlení pro seniory

Vize 2050

JAN MALOTA (21) STUDENT VEŘEJNÉ SPRÁVY A PEDAGOGIKY

Komunitní bydlení pro seniory

V mojí Vizi 2050 jsem se zaměřil na sociální problematiku. Předpokládá se, že v následujících desetiletích bude populace výrazně stárnout. Podle nynějších odhadů bude v roce 2050 téměř třetina populace starší 65 let, tudíž bude otázka sociálního zabezpečení seniorů palčivější než dnes. Mým řešením by bylo **komunitní bydlení pro seniory**. Jednalo by se o ubytovací zařízení zřizovaná obcemi určená pro stále ještě aktivní seniory. Fungovalo by na principu komunity a subsidiarity. Personál by byl redukován na nezbytné minimum a pracoval by spíše externě. Byla by zřízena komunitní samospráva z řad klientů a sama by rozhodovala o směřování komunity. Určila by si způsob úklidu, stravování, trávení volného času, péče o slabší méně soběstačné a podobně. Toto zařízení by nemělo být pouze místem pro dožití seniorů. Mělo by přinášet celospolečenský užitek. Klienti by mohli pod záštitou zřizovatele - obce například chovat včely nebo jiná zvířata, chodit předčítat dětem do mateřských školek, vést zájmové kroužky, sami se dál vzdělávat, starat se o zvířata v útulku a tak dále. Samozřejmě toto řešení nelze požit na celou populaci 65+, ale mohla by výrazně zpestřit nabídku sociálních služeb a odlehčit jejich kapacitám. Domnívám se, že aktuální ekonomika by razantní nárůst seniorů nezabezpečila.

Bude ho potřeba?

- Demografické prognózy předpokládají výrazné stárnutí populace
- Pravděpodobně početně nejsilnější ročníky budou v seniorském věku
  - Jedná se o obyvatele z narozené v éře takzvaných „Husákových dětí“ a následující silné ročníky
- Počet seniorů se zvýší o víc než milion vůči aktuální situaci

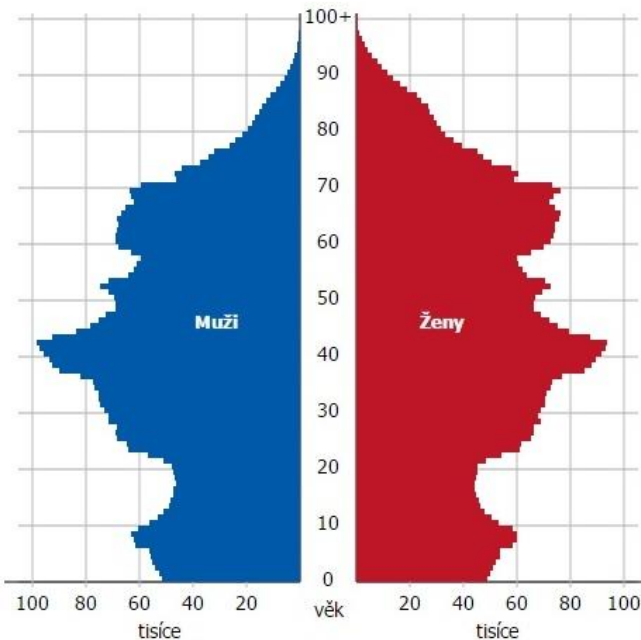
Věkové skupiny (2017)

věk	celkem	%
65+	1997368	19
15–64	6922570	65,7
<15	1615844	15,3
Celkem	10535782	100

Věkové skupiny (2050)

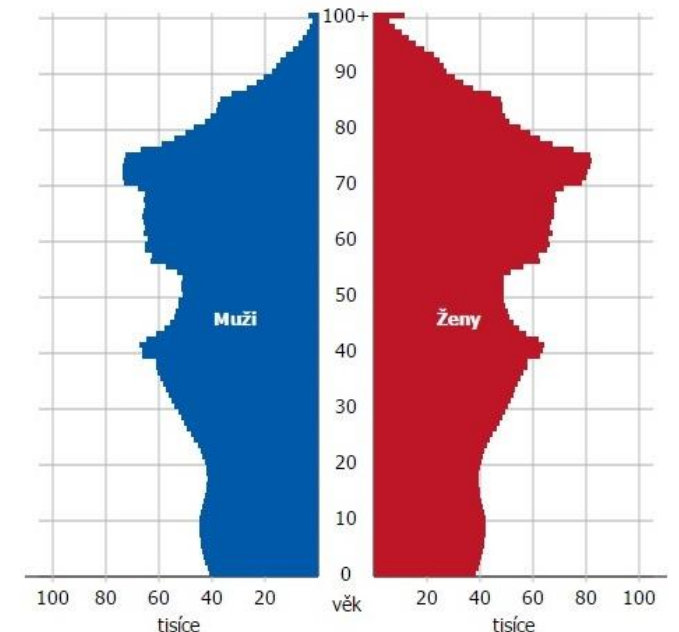
věk	celkem	%
65+	3158657	32,2
15–64	5389512	54,9
<15	1264703	12,9
Celkem	9812872	100

Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2017
Česká republika

© Statistisches Bundesamt 2009, Insee 2011, CZSO 2013

Projekce obyvatelstva k 1. 1. 2050
Česká republika

© Statistisches Bundesamt 2009, Insee 2011, CZSO 2013

Pro koho bude určené?

- Zejména pro aktivní a vitální seniory s elánem a ochotou se zapojit do komunitního života.
- Díky kvalitní zdravotní péči, moderním technologiím a dobrému životnímu prostředí se délka lidského života se stále prodlužuje.
- V roce 2050 je předpokládaná naděje na dožití (střední předpoklad) u žen 84,5 a u mužů 78,9 let. Aktuální hodnoty jsou u žen 80 a u mužů 74 let.
- Lidé se nebudou nejen déle dožívat, ale budou i déle aktivní a zdatní. Ovšem není možné, aby celý život pracovali. Jako maximální hranici na odchod do starobního důchodu předpokládám 65 let.
- Klienti by opouštěli zařízení, až by se o ně komunita nedokázala sama postarat.
- Primárně by bylo určené pro bezdětné seniory, nebo ty, kteří mají rodinu např. v zahraničí.

Kde by měly vznikat?

- Zřizovalo by je obce ve svých prostorách. Vznik komunity by měl být v zájmu obce.
- Velikost by měla odpovídat velikosti obce či města.
- Aby byl zachován komunitní charakter, počet klientů by neměl přesáhnout 30.
- Nemělo by být ve vyloučených lokalitách, ideálně v širším centru obce nebo města.

Jak by se financovalo?

- Nemělo by výrazně zatěžovat veřejné rozpočty.
- Komunitní samospráva by si sama určovala výši příspěvků a poplatků, tak aby byla ideálně finančně nezávislá.
- Obec by komunitu dotovala jen výjimečně, ale jako vlastník by realizovala opravy a údržbu budov.
- Komunita by si mohla zajišťovat vlastní příjmy.

Na jakých principech?

- Základ by tvořil princip subsidiarity. To znamená, že směřování komunity a rozhodování o veřejných záležitostech se odehrává na nejnižší možné úrovni – u klientů.
- Komunita by si ze svého středu zvolila své zástupce, v čele s lídrem komunity.
- Život komunity by měl vycházet s ideje křesťanské lásky k bližním.
- Samozřejmostí by bylo ukotvení v principech humanismu a solidarity.

Kým by byla komunita podporována?

- Naprosto nezbytná by byla podpora ministerstva práce a sociálních věcí, krajských úřadů a dalších orgánů veřejné správy
- Celý projekt by úzce spolupracoval se sociálními pracovníky napříč sociálním resortem.
- Pravidelně by komunitu navštěvoval lékař a psycholog.
- Obec by pomocí svých technických pracovníků kontrolovala stav budov a zařízení. Vše v souladu s vedením komunity
- Případně podpora příbuzných seniorů (předpokládám spíše zájem bezdětných seniorů, nebo těch, kteří nejsou v kontaktu s rodinou)

S kým by spolupracovalo?

Nabízí se celá řada institucí a organizací

- Spolky působící v obci (dobrovolní hasiči, klub seniorů, chovatelé, modeláři...)
- Školská a vzdělávací zařízení
  - Zde by se mohli realizovat klienti, kteří nikdy neměli děti, a tudíž ani vnoučata. Nabízí se možnost vedení kroužků, přednášky z bývalých profesí, předčítání v družinách a školkách...
- Celostátní sdružení (například Český svaz včelařů)
  - Zájemců o tuto aktivitu ubývá, ale bez včelstev se lidstvo neobejde. Veškeré pěstování plodin, je na včelách závislé. Tuto aktivitu by komunita mohla zvládat.
- Různé neziskové organizace (charita...)

Jaký to má smysl?

Ideální variantou péče o seniory je podpora rodin, aby se o své rodiče a prarodiče dokázali postarat v domácím prostředí. Tohle řešení bohužel není vždy reálné. Aktuální situace ohledně rodin není příznivá. Vysoká rozvodovost, odkládání rodičovství, nebo úplné odmítání dětí může mít za následek generaci velkého počtu osamocených lidí. Kapacity domovů pro seniory ani sociálních terénních pracovníků nejsou neomezené. Aktuální sociální systém dokáže relativně dobře zabezpečit seniory po materiální stránce. Ale dokáže to po stránce psychické nebo duchovní? Jsou dnes senioři jen přesunuti z veřejného prostoru do domovů pro seniory, nebo plnohodnotně přispívají k prosperitě společnosti? Jsou jen přítěží systému, nebo jsou plnohodnotní občané? Mělo by se něco změnit do roku 2050?

Já v tom mám jasno!

Zdroje dat

Český statistický úřad:

https://www.czso.cz/staticke/animgraf/projekce_1950_2101/index.html?lang=cz

<https://www.czso.cz/documents/10180/20538390/4025rra.pdf/9142790b-9517-463c-860b-8fc78897f30d?version=1.0>